

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (első tanács)

2018. július 5.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – A 46. cikk (6) és (8) bekezdése – Nyilvánvalóan megalapozatlan nemzetközi védelem iránti kérelem – A hatékony jogorvoslathoz való jog – A tagállam területén maradás engedélyezése – 2008/115/EK irányelv – 2., 3. és 15. cikk – Jogellenes tartózkodás – Őrizet”

A C-269/18. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Raad van State (államtanács, Hollandia) a Bírósághoz 2018. április 19-én érkezett, 2018. április 19-i határozatával terjesztett elő a

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

és

C

között, a

J,

S

és

a **Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, C.G. Fernlund, J.-C. Bonichot (előadó), A. Arabadjiev és E. Regan bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: holland.

tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság 2018. április 19-i, a Bírósághoz 2018. április 19-én érkezett kérelmére, miszerint az előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzata 107. cikkének megfelelően sürgősségi eljárásban bírálják el,

tekintettel az első tanács e kérelemnek helyt adó 2018. május 15-i határozatára,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.) 2. cikkének, valamint a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 46. cikke (6) bekezdése a) pontjának és 46. cikke (8) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet először a Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (biztonsági és igazságügyi államtitkár, Hollandia; a továbbiakban: államtitkár) és C, másodsor J és az államtitkár, harmadszor pedig S és az államtitkár között, a C-vel, J-vel és S-sel szemben, nemzetközi védelem iránti kérelmüknek a 2013/32 irányelv 32. cikkének (2) bekezdése és 46. cikke (6) bekezdésének a) pontja értelmében nyilvánvalóan megalapozatlanként való elutasítását követően elfogadott őrizeti intézkedések jogszerűségével kapcsolatban folyamatban lévő három jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2008/115 irányelv

- 3 A 2008/115 irányelv (9) és (12) preambulumbekkezdése a következőket mondja ki:

„(9) A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelvvel [(HL 2005. L 326., 13. o.; helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.)] összhangban a valamely tagállamban menedékkérelmet kérő, harmadik országbeli állampolgár a kérelmét elutasító határozat vagy a menedékkérelmi minőségben való tartózkodásának jogát megszüntető határozat hatálybalépéséig nem tekintendő úgy, hogy illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodik az adott tagállam területén.

[...]

(12) Foglalkozni kell az illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó, ám még nem kitoloncolható harmadik országbeli állampolgárok helyzetével. [...]

- 4 A 2008/115 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv a valamely tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó.”

5 Ezen irányelv 3. cikke a következőképpen szól:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[...]

2. »illegális tartózkodás [helyesen: jogellenes tartózkodás]«: olyan harmadik országbeli állampolgár jelenléte valamely tagállam területén, aki a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 5. cikkében meghatározott beutazási feltételeknek vagy az adott tagállamban érvényes egyéb beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek nem vagy már nem felel meg;
3. »kiutasítás«: egy harmadik országbeli állampolgár visszatérési folyamata, függetlenül attól, hogy visszatérési kötelezettség önkéntes teljesítéséről vagy kitoloncolásról van szó:
  - a származási országába, vagy
  - egy tranzitországba közösségi vagy kétoldalú visszafogadási megállapodásoknak vagy egyéb megegyezéseknek megfelelően; vagy
  - más harmadik országba, ahova az érintett harmadik országbeli állampolgár önkéntesen vissza kíván térni, és amely őt befogadja;
4. »kiutasítási határozat«: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét [helyesen: jogellenességét] megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki;

[...]”

6 Az említett irányelv „Kiutasítási határozat” című 6. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki.

[...]

(4) A tagállamok bármikor dönthetnek úgy, hogy a területükön jogszerűtlenül [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgár számára könnyörületességből, humanitárius vagy egyéb okokból önálló tartózkodási engedélyt vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyt adnak ki. Ebben az esetben kiutasítási határozat elrendelésére [helyesen: meghozatalára] nem kerül sor. Amennyiben már kiadták a kiutasítási határozatot, azt vissza kell vonni, vagy a tartózkodási engedély vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedély érvényességének idejére fel kell függeszteni.

[...]

(6) Ez az irányelv nem gátolja a tagállamokat abban, hogy – a nemzeti jogszabályaiknak megfelelően, a III. fejezet alapján meglévő eljárási biztosítékoknak és a közösségi és nemzeti jog más vonatkozó rendelkezéseinek a sérelme nélkül – egyazon közigazgatási vagy bírósági határozaton vagy intézkedésen belül elfogadják a jogszerű tartózkodás megszüntetéséről szóló határozatot és egyidejűleg a kiutasítási határozatot és/vagy a kitoloncolási végzést és/vagy a beutazási tilalmat is.”

7 Ugyanezen irányelv 13. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az érintett harmadik országbeli állampolgár számára biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot, hogy illetékes bíróság vagy közigazgatósági hatóság, vagy pártatlan és a függetlenség biztosítékával rendelkező tagokból álló illetékes szerv előtt fellebbezéssel élhessen a kiutasításhoz kapcsolódó, a 12. cikk (1) bekezdésében említett határozatok ellen, vagy kérhesse azok felülvizsgálatát.

(2) Az (1) bekezdésben említett hatóságnak vagy szervnek hatáskörében áll felülvizsgálni a kiutasításhoz kapcsolódó, a 12. cikk (1) bekezdésében említett határozatokat, beleértve a határozatok végrehajtásának ideiglenes felfüggesztését, kivéve, ha a nemzeti jog értelmében az ideiglenes felfüggesztés már érvényben van.”

8 A 2008/115 irányelv 15. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok – kivéve, ha a konkrét esetben más elégséges, de kevésbé kényszerítő intézkedés is hatékonyan alkalmazható – kizárólag a kiutasítás előkészítése és/vagy a kitoloncolás végrehajtása céljából őrizetben tarthatják a kitoloncolási eljárás [helyesen: kiutasítási eljárás] alatt álló harmadik országbeli állampolgárt, különösen, ha:

- a) fennáll a szökés veszélye, vagy
- b) a harmadik ország érintett állampolgára megghiúsítja vagy akadályozza a kiutasítás előkészítését vagy kitoloncolási eljárást.

Az őrizetnek a lehető legrövidebbnek kell lennie, és csak addig tartható fenn, amíg a kitoloncolási intézkedések folynak, és kellő körültekintéssel végrehajtásra kerülnek.

[...]

(5) Az őrizetet mindaddig fenn kell tartani, ameddig az (1) bekezdésben megállapított feltételek fennállnak, és az őrizet a kitoloncolás biztosításához szükséges. Valamennyi tagállam korlátozott, hat hónapot nem meghaladó őrizetben tartási időszakot határoz meg.

(6) A tagállamok az (5) bekezdésben említett időszakot kizárólag korlátozott, további tizenkét hónapot nem meghaladó időszakkal hosszabbíthatják meg a nemzeti jogszabályoknak megfelelően, azokban az esetekben, ha a kiutasítás végrehajtása minden észszerű erőfeszítésük ellenére várhatóan tovább tart:

- a) az érintett harmadik országbeli állampolgár részéről szükséges együttműködés hiánya miatt, vagy
- b) a szükséges dokumentumok harmadik országoktól való beszerzésének késedelme miatt.”

A 2013/32 irányelv

9 A 2013/32 irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek a célja a tagállamokban a [harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i] 2011/95/EU [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [(HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.)] szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.”

10 A 2013/32 irányelv 31. cikkének (8) bekezdése a következőképpen szól:

„A tagállamok elrendelhetik, hogy a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban a vizsgálati eljárásokat a 43. cikkkel összhangban gyorsítva és/vagy a határon és/vagy a tranzitónában folytassák le, ha:

- a) a kérelmező, benyújtott kérelmében és az általa előterjesztett tények tekintetében a [2011/95] szerinti [helyesen: 2011/95 irányelv szerinti] nemzetközi védelemre jogosultként való elismerés szempontjából csak irreleváns információkat közölt;
- b) a kérelmező ezen irányelv értelmében biztonságos származási országból származik;
- c) a kérelmező félrevezette a hatóságokat a személyazonosságára, illetve állampolgárságára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával, vagy hamis dokumentumok benyújtásával, illetve olyan fontos információk vagy dokumentumok visszatartásával, amelyek hátrányosan befolyásolhatták volna a határozathozatalt;
- d) feltételezhető, hogy személyazonosító vagy úti okmányát – amely segíthetett volna személyazonossága, illetve állampolgársága megállapításában – rosszhiszeműen megsemmisítette, vagy eldobta;
- e) a kérelmező egyértelműen összefüggéstelen és ellentmondásos, egyértelműen hamis vagy nyilvánvalóan valószínűtlen, a származási országgal kapcsolatos, kellően ellenőrzött információknak ellentmondó nyilatkozatokat tett, ami világossá tette, hogy kérelme nem meggyőző annak tekintetében, hogy a [2011/95] irányelv értelmében minősülhet-e nemzetközi védelemre jogosult személynek;
- f) a kérelmező olyan ismételt, nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, amely a 40. cikk (5) bekezdésével összhangban nem elfogadhatatlan;
- g) a kérelmező kizárólag azért nyújt be kérelmet, hogy késleltesse vagy megghiúsítsa egy olyan korábbi vagy közelgő határozat végrehajtását, amely a kiutasítását eredményezné;
- h) a kérelmező a tagállam területére jogellenesen lépett be, vagy tartózkodását jogellenesen hosszabbította meg, és anélkül, hogy erre alapos oka lett volna, elmulasztotta a hatóságoknál való jelentkezést vagy a határátlépés körülményeire is tekintettel nem folyamodott nemzetközi védelemért a lehető legrövidebb időn belül;
- i) a kérelmező megtagadja az ujjnyomatvétel-tűrés kötelezettség teljesítését, melyre a [az egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 603/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 1. o.)] kötelezi; vagy
- j) a kérelmező súlyos okokból veszélyt jelenthet a tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére; vagy a kérelmezőt a nemzeti jogszabályokban meghatározott komoly közbiztonsági vagy közrendvédelmi okokból kitoloncolták.”

11 A 2013/32 irányelv 32. cikke a következőket írja elő:

„(1) A 27. cikk sérelme nélkül a tagállamok csak akkor tekinthetnek egy nemzetközi védelem iránti kérelmet megalapozatlannak, ha az eljáró hatóság azt állapította meg, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nem minősül a nemzetközi védelemre jogosultnak.

(2) A fentiekén kívül a tagállamok – amennyiben nemzeti joguk így rendelkezik – nyilvánvalóan megalapozatlannak tekinthetik a kérelmet azon megalapozatlan kérelmek esetében, amelyek esetében megvalósul a 31. cikk (8) bekezdésében felsorolt körülmények egyike.”

12 A 2013/32 irányelv 46. cikke értelmében:

„[...]

(5) A (6) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy a területén maradjon mindaddig, amíg le nem jár a kérelmező hatékony jogorvoslathoz való jogának gyakorlására adott határidő, és amennyiben a kérelmező a határidőn belül élt ezen jogával, a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.

(6) Egy olyan határozat esetében, amely:

a) egy kérelmet a 32. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilvánvalóan megalapozatlannak vagy a 31. cikk (8) bekezdésével összhangban elvégzett vizsgálatot követően megalapozatlannak minősít, kivéve azon eseteket, mikor e határozatok a 31. cikk (8) bekezdésének h) pontjában említett körülményeken alapulnak;

[...]

a bíróság – az érintett kérelmező kérésére vagy hivatalból – döntést hozhat arról, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, ha a határozat célja a kérelmezőnek a tagállam területén maradáshoz való jogának megszüntetése, és amennyiben ilyen esetekben a nemzeti jogszabályok nem írják elő, hogy a kérelmezőnek jogában áll a tagállamban maradni a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.

[...]

(8) A tagállamok lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy a (6) és (7) bekezdésben említett eljárás – azaz az arról szóló döntéshozatal, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, vagy sem – befejezéséig területükön maradjon.

[...]”

A holland jog

13 A Vreemdelingenwet 2000 (a külföldiekről szóló 2000. évi törvény) 8. cikke a következőket írja elő:

„A kérelmező kizárólag a következő esetekben tartózkodik jogszerűen Hollandiában:

[...]

h. a kifogást tartalmazó nyilatkozatról vagy a fellebbezésről történő határozathozatalig, amennyiben e törvény, az annak alapján elfogadott rendelkezés vagy bírósági határozat kimondja, hogy a kiutasítás nem hajtható végre, amíg a kérelem tárgyában határozatot nem hoztak;

[...]

14 E törvény 59. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„(1) Amennyiben a közrenddel vagy nemzetbiztonsággal összefüggő érdek megköveteli, az államtitkár kiutasítása érdekében őrizetbe veheti azt a kérelmezőt, aki:

- a. nem jogszerűen tartózkodik;
- b. a 8. cikk f), g) és h) pontja alapján jogszerűen tartózkodik, de nem minősül az 59a. cikk és az 59b. cikk értelmében vett kérelmezőnek;

[...]

15 A külföldiekről szóló 2000. évi törvény 59. cikkének (5) bekezdése szerint a (4) bekezdés sérelme nélkül az őrizet nem haladja meg a hat hónapot.

16 A külföldiekről szóló 2000. évi törvény 59. cikkének (6) bekezdése előírja, hogy az ezen cikk (5) bekezdésétől eltérően és (4) bekezdésének sérelme nélkül az ugyanezen cikk (1) bekezdése szerinti őrizet legfeljebb további tizenkét hónappal meghosszabbítható, ha minden észszerű erőfeszítés ellenére a kiutasítás a külföldi állampolgár részéről a kiutasításához szükséges együttműködés vagy a harmadik országból várt, ezzel kapcsolatban kért dokumentumok hiánya miatt esetlegesen több időt vesz igénybe.

17 E törvény 59b. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 8. cikk f), g) vagy h) pontja alapján jogszerűen tartózkodó kérelmezőt, amennyiben a 28. cikk értelmében vett, tartózkodási engedély kiadása iránti kérelemről van szó, az államtitkár őrizetbe veheti, ha:

- a. az őrizet a kérelmező személyazonosságának vagy állampolgárságának megállapítása érdekében szükséges;
- b. az őrizet a 28. cikkben említett ideiglenes tartózkodási engedély iránti kérelem értékeléséhez szükséges adatok összegyűjtéséhez szükséges, különösen szökés veszélye esetén;
- c. ami a kérelmezőt illeti:
  - 1° a visszatérési irányelv szerinti kiutasítási eljárás során őrizetbe vették;
  - 2° már lehetősége volt menekültügyi eljárást kezdeményezni, és
  - 3° ésszerűen feltételezhető, hogy a kérelmező azzal a céllal nyújtott be nemzetközi védelem iránti kérelmet, hogy késleltesse vagy megghiúsítsa a kiutasítási határozat végrehajtását; vagy
- d. a kérelmező [a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.)] 8. cikke (3) bekezdésének e) pontja értelmében a nemzetbiztonságra vagy a közrendre veszélyt jelent.

[...]

18 Ugyanezen törvény 82. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tartózkodási engedélyre vonatkozó határozat joghatása a keresetindítási határidő lejártáig felfüggesztésre kerül, vagy amennyiben keresetet indítanak, az arról való döntéshozatalig felfüggesztésre kerül.

(2) A (1) bekezdés nem alkalmazandó, amennyiben:

[...]

c. a kérelem a 30b. cikknek megfelelően nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasításra került, kivéve a 30b. cikk (1) bekezdésének h) pontja esetében;

[...]

(6) Részletesebb szabályok állapíthatók meg általános közigazgatási intézkedéssel vagy az alapján az ideiglenes intézkedés iránti kérelemről való döntéshozatalig Hollandiában való tartózkodás jogát illetően.”

19 A Vreemdelingenbesluit 2000 (a külföldiekről szóló 2000. évi rendelet) 7.3. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtottak be annak elkerülése érdekében, hogy a kiutasításra azelőtt kerüljön sor, hogy [a külföldiekről szóló 2000. évi törvény] 28. cikke értelmében vett, tartózkodási engedély iránti kérelemmel kapcsolatban elfogadott határozattal szemben előterjesztett jogorvoslatról döntenek, a kérelmező az ideiglenes intézkedés iránti kérelemről való döntés meghozataláig az országban tartózkodhat.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 20 Az alapeljárás három harmadik országbeli állampolgárt érint, C-t, J-t és S-t, akiknek a nemzetközi védelem iránti kérelmét az államtitkár a 2013/32 irányelv 32. cikkének (2) bekezdése értelmében nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasította, és akiket ezt követően a 2008/115 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését átültető, a külföldiekről szóló 2000. évi törvény 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján kiutasításuk előkészítése érdekében őrizetbe vettek.
- 21 A Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból kitűnik, hogy a harmadik országbeli állampolgár által előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslat nem halasztó hatályú. E harmadik országbeli állampolgár azonban bírósághoz fordulhat annak engedélyezése érdekében, hogy a jogorvoslatról való érdemi döntéshozatalig Hollandia területén maradjon, és az ideiglenes intézkedés iránti e kérelem elbírálásáig ezen a területen maradhat.
- 22 A C által 2011. november 23-án előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelem 2017. április 11-én elutasításra került. C-t ezt követően április 13-án őrizetbe vették. Miután az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ezen őrizeti intézkedés jogalapja nem volt megfelelő, az államtitkár fellebbezést terjesztett elő a Raad van State (államtanács, Hollandia) előtt.
- 23 2017. július 31-én a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle (Zwollében eljáró hágai bíróság, Hollandia) elutasította a C által előterjesztett, ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, és C-t 2017. augusztus 15-én kitoloncolták.
- 24 A J által 2017. szeptember 13-án előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelem 2017. október 24-én elutasításra került. J-t ugyanezen a napon őrizetbe vették. Miután ezen intézkedés jogszerűségét első fokon helybenhagyták, J fellebbezést terjesztett elő a Raad van State (államtanács) előtt.

- 25 2018. március 29-én a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam (Rotterdamban eljáró hágai bíróság, Hollandia) helyt adott a J által az őrizeti intézkedés fenntartása ellen előterjesztett jogorvoslatnak. Ez a bíróság e tekintetben kiemelte, hogy 2018. március 12-én J hat hónapja megszakítás nélkül őrizetben volt, és az államtitkár nem mérlegelte az őrizet fenntartásához fűződő érdekeket.
- 26 Az S által 2017. június 17-én előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelem 2017. november 6-án elutasításra került. S-t 2017. december 6-án őrizetbe vették. Miután ezen intézkedés jogszerűségét az elsőfokú bíróság helybenhagyta, S fellebbezést terjesztett elő a Raad van State (államtanács) előtt.
- 27 A Bíróság eljárási szabályzatának 101. cikke alapján a kérdést előterjesztő bírósághoz intézett felvilágosításkérésre válaszul ez a bíróság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy 2017. december 14-i határozatával a rechtbank Den Haag (hágai bíróság, Hollandia) ideiglenes intézkedésről határozó bírāja elutasította az S által előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelmet. Következésképpen „nem volt szükséges őrizet[é]nek visszavonása”.
- 28 A Raad van State (államtanács) rámutat arra, hogy C-t, J-t és S-t a 2008/115 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését átültető, a külföldiekről szóló 2000. évi törvény 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján vették őrizetbe, és hogy e jogalap érvényes alkalmazhatóságához az volt szükséges, hogy az érintettek a 2008/115 irányelv 3. cikke értelmében jogellenesen tartózkodjanak.
- 29 Továbbá a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a holland jog értelmében az a személy, aki a nemzetközi védelem iránti kérelmét nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasító határozattal szemben jogorvoslatot terjeszt elő, jogellenesen tartózkodik, mivel a 2013/32 irányelv 46. cikke (6) bekezdésének a) pontját átültető, a külföldiekről szóló 2000. évi törvény 82. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján az ilyen határozattal szembeni jogorvoslat nem rendelkezik automatikusan halasztó hatállyal.
- 30 Kétségtelen, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (8) bekezdését átültető, a külföldiekről szóló 2000. évi rendelet 7.3. cikkének (1) bekezdése értelmében valamely harmadik országbeli állampolgár, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasították, kérheti arra irányuló ideiglenes intézkedések meghozatalát, hogy a tagállam területén maradhasson. Ebben az esetben a holland jog e kérelem elbírálásáig megengedi számára a tagállam területén maradási jogát. A tartózkodása azonban csak azután tekinthető jogszerűnek, hogy az ideiglenes intézkedésről határozó bíró meghozta az ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek helyt adó határozatot.
- 31 A kérdést előterjesztő bíróság szerint nem kizárt, hogy az ily módon értelmezett e nemzeti rendelkezések ellentétesek az uniós joggal, nevezetesen a 2013/32 irányelv 46. cikkének az (5) bekezdése tükrében értelmezett (6) és (8) bekezdésével. Mengozzi főtanácsnok a 2017. június 15-én ismertetett, Gnandi ügyre (C-181/16, EU:C:2017:467) vonatkozó indítványának 55. pontjában ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 2013. május 30-i Arslan ítélet (C-534/11, EU:C:2013:343) 44–49. pontjából következik, hogy „egy harmadik ország állampolgárságával rendelkező menedékkérő tartózkodása nem tekinthető jogellenesnek azon tagállam területén, ahol a nemzetközi védelem iránti kérelmét benyújtotta, egészen addig, amíg az ezen a területen maradásához fűződő jogát – a kérelmének elbírálására vonatkozó eljárás lezárultáig – akár az uniós, akár a nemzeti jog elismeri”.
- 32 Ezért annak megállapítása érdekében, hogy az elé terjesztett ügyekben az őrizeti intézkedéseket jogszerűen fogadták-e el, a Raad van State (államtanács) szerint azt kell meghatározni, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikke (8) bekezdésének megfelelően a tagállamban maradás tagállam általi engedélyezésével ellentétes-e az, hogy az érintett tartózkodását jogellenesnek tekintsek addig, amíg ideiglenes intézkedés iránti kérelmét el nem bírálták.

33 E körülmények között a Raad van State (államtanács) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Amennyiben a nemzetközi védelem iránti kérelmet a menekültügyi hatóság a [2013/32] irányelv 46. cikke (6) bekezdésének a) pontja értelmében nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasítja, és az ezzel szemben a bíróságon benyújtott jogorvoslati kérelem a nemzeti jog szerint nem bír automatikus halasztó hatállyal: úgy kell-e értelmezni ebben az esetben az irányelv 46. cikkének (8) bekezdését, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelem pusztán benyújtása azt eredményezi, hogy a kérelmező tartózkodása az érintett tagállam területén már nem jogellenes a [2008/115] irányelv 3. cikke értelmében, ezért a [2013/33] irányelv hatálya alá tartozik?
- 2) Van-e jelentősége az 1. kérdés megválaszolása szempontjából annak, hogy a nemzeti jog – a visszaküldés tilalmának elvére tekintettel – nem teszi lehetővé a kérelmező kiutasítását azt megelőzően, hogy bíróság kérelemre arról döntene, hogy azzal nem kell megvárni a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szembeni jogorvoslat elbírálását?”

A sürgősségi eljárásról

- 34 A kérdést előterjesztő bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalásnak az eljárási szabályzat 107. cikke szerinti sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban történő elbírálását kérte.
- 35 E kérelem alátámasztása érdekében e bíróság arra hivatkozik, hogy S jelenleg őrizetben van. E tekintetben megjegyzi, hogy amennyiben az első előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válasz az lenne, hogy S ideiglenes intézkedés iránti kérelmének benyújtását követően Hollandia területén jogszerű tartózkodik, a külföldiekről szóló 2000. évi törvény 59. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt őrizeti intézkedést tévesen fogadták el.
- 36 E tekintetben meg kell állapítani először is, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem, amely a 2008/115 irányelv és a 2013/32 irányelv értelmezésére vonatkozik, olyan kérdéseket vet fel, amelyek az EUM-Szerződés harmadik részének V. címének hatálya alá tartoznak. Ez a kérelem tehát az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében és eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban elbírálható.
- 37 Másodszor meg kell állapítani, hogy a jelen előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban történő elbírálása iránti kérelem megvizsgálásakor S őrizetben volt, és az alapjogvita megoldása járhat olyan hatással, hogy az S-t érintő szabadságelvonnás azonnal megszüntetésre kerül.
- 38 Ellenben, mivel C-t kitoloncolták Hollandia területéről, és J-t már nem tartják fogva, esetükben a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás nem indokolt.
- 39 A fentiekre tekintettel és S helyzetét illetően a Bíróság első tanácsa 2018. május 15-én az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy a jelen előzetes döntéshozatalra utalást sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 40 A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke értelmében, ha a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdés azonos egy olyan kérdéssel, amelyről a Bíróság már határozatot hozott, vagy az ilyen kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy ha az előzetes

döntéshozatalra elé terjesztett kérdésre adandó válasz nem enged teret semmilyen észszerű kétségnek, a Bíróság az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.

- 41 A jelen előzetes döntéshozatalra utalás keretében e rendelkezést kell alkalmazni.
- 42 A kérdést előterjesztő bíróság azon elvből kiindulva, hogy csak olyan személy vehető őrizetbe, aki a tagállam területén jogellenesen tartózkodik, azt a kérdést veti fel, hogy a 2008/115 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan harmadik országbeli állampolgárt, aki a nemzetközi védelem iránti kérelmét nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasító határozattal szemben jogorvoslatot terjesztett elő, úgy kell tekinteni, hogy a tagállam területén jogszerűen tartózkodik, amennyiben a 2013/32 irányelv 46. cikkének (8) bekezdése értelmében lehetővé kell tenni a kérelmező számára az e területen maradást azon eljárás bejezéséig, amely során arról kell döntenie, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, vagy sem a jogorvoslati kérelméről való érdemi döntéshozatalig. Igenlő válasz esetében a 2008/115 irányelvel tehát ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti jogszabály, amely az ilyen személyt úgy tekinti, mint aki jogellenesen tartózkodik, és amely következképpen lehetővé teszi az őrizetbe vételét.
- 43 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseivel e bíróság következképpen lényegében arra keresi a választ, hogy a 2008/115 irányelvet és 2013/32 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, hogy azt a harmadik országbeli állampolgárt, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét első fokon az illetékes közigazgatási hatóság nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasította, kitoloncolása céljából őrizetbe vegyék, ha a 2013/32 irányelv 46. cikke (6) és (8) bekezdésének megfelelően jogszerűen engedélyezik számára a tagállam területén maradást, amíg az e területen a nemzetközi védelem iránti kérelmét elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálásáig való maradás jogával kapcsolatos jogorvoslatát el nem bírálják.
- 44 A 2008/115 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében ez az irányelv a valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó. Ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően a tagállamok főszabály szerint a területükön jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki (lásd ebben az értelemben: 2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 37. pont).
- 45 Az ezen irányelv 3. cikkének 2. pontjában szereplő, a „jogellenes tartózkodás” fogalom meghatározásából következik, hogy bármely harmadik országbeli állampolgár, aki valamely tagállam területén – az ott érvényes beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek való megfelelés nélkül – jelen van, pusztán emiatt jogellenesen tartózkodik ott (2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 39. pont).
- 46 Vitathatatlan, hogy a Bíróság kimondta a 2013. május 30-i Arslan ítélet (C-534/11, EU:C:2013:343) 47. és 49. pontjában, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítása ellen irányuló jogorvoslat tényleges gyakorlása céljából biztosított, a területen maradás engedélyezése akadályát képezi annak, hogy a 2008/115 irányelvet az e kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgár tekintetében a kérelmet elutasító határozattal szemben benyújtott jogorvoslati kérelem elbírálásáig alkalmazzák (2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 43. pont).
- 47 Ebből az ítéletből ugyanakkor nem vonható le az a következtetés, hogy az ilyen, a tagállam területén való maradás engedélyezésével ellentétes lenne annak megállapítása, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítását követően, és a tartózkodási jog vagy a tartózkodási engedély sérelme nélkül, az érintett tartózkodása a 2008/115 irányelv értelmében azonnal jogellenessé válik. Éppen ellenkezőleg, valamely harmadik országbeli állampolgár, hacsak számára nem biztosítottak a 2008/115 irányelv 6. cikkének (4) bekezdése szerinti tartózkodási jogot vagy tartózkodási engedélyt, a 2008/115 irányelv értelmében jogellenesen tartózkodik a tagállamban, amint nemzetközi védelem iránti kérelmét az

eljáró hatóság első fokon elutasította, függetlenül attól, hogy engedélyezték-e számára, hogy az ezen elutasítással szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálásáig ott maradjon (2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 44. és 59. pont).

- 48 Ezért közvetlenül a nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítását követően, vagy ugyanabban a közigazgatási intézkedésben az elutasítással egyszerre főszabály szerint hozható kiutasítási határozat az érintettel szemben (lásd ebben az értelemben: 2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 59. pont).
- 49 Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy a tagállamoknak akként kell eljárniuk, hogy minden kiutasítási határozat tartsa tiszteletben a 2008/115 irányelv III. fejezetében szereplő eljárési biztosítékokat, valamint az uniós jog és a nemzeti jog más releváns rendelkezéseit. Az ilyen kötelezettséget kifejezetten kimondja ezen irányelv 6. cikkének (6) bekezdése arra az esetre, ha egy időben kerül sor a kiutasítási határozat meghozatalára és a nemzetközi védelem iránti kérelemnek az eljáró hatóság által első fokon történő elutasítására. Ez alkalmazandó olyan helyzetben is, amikor a kiutasítási határozatot közvetlenül a nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítását követően, külön közigazgatási intézkedésben, másik hatóság hozta meg (2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 60. pont).
- 50 Ebben az összefüggésben a tagállamok feladata biztosítani a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslat teljes hatékonyságát, ami többek között a kiutasítási határozat valamennyi joghatásának felfüggesztését követeli meg a jogorvoslati kérelem előterjesztésére rendelkezésre álló határidő alatt, és amennyiben ilyen jogorvoslati kérelmet előterjesztettek, annak elbírálásáig (lásd ebben az értelemben: 2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 61. pont).
- 51 E tekintetben a hatékony jogorvoslathoz való jog azt vonja maga után, hogy a kiutasítási határozat valamennyi joghatása felfüggesztésre kerül, ami különösen azzal a következménnyel jár, hogy az érintett addig nem vehető őrizetbe kitoloncolás céljából a 2008/115 irányelv 15. cikke alapján, amíg engedélyezett számára az érintett tagállam területén maradás (lásd ebben az értelemben: 2018. június 19-i Gnandi-ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 62. pont).
- 52 Ugyanez vonatkozik arra a harmadik országbeli állampolgárra is, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét a 2013/32 irányelv 32. cikke (2) bekezdésének megfelelően nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasították.
- 53 Kétségtelen, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (5) és (6) bekezdéséből az következik, hogy az érintettet ebben az esetben nem illeti meg jogszabály erejénél fogva az érintett tagállam területén maradáshoz való jog a jogorvoslati kérelmének elbírálásáig. Mindazonáltal az ezen irányelv 46. cikke (6) bekezdésének utolsó albekezdésében szereplő követelményeknek megfelelően az érintett számára biztosítani kell azt, hogy bírósághoz fordulhasson, amely arról határoz, hogy a jogorvoslati kérelméről való érdemi döntéshozatalig e területen maradhat-e. Ugyanezen irányelv 46. cikkének (8) bekezdése előírja, hogy az említett tagállamnak biztosítania kell az érintett számára, hogy ezen eljárás – azaz az arról szóló döntéshozatal, hogy a tagállam területén maradhat-e, vagy sem – befejezéséig a területén maradjon.
- 54 A fentiek összességéből következik, hogy az olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasították, a 2008/115 irányelv 15. cikke alapján nem vehető őrizetbe az elutasító határozattal szembeni jogorvoslati kérelem előterjesztésére rendelkezésre álló határidő alatt. Amennyiben ilyen jogorvoslati kérelmet terjesztenek elő, az érintettel szemben továbbra sem fogadható el e cikk alapján őrizeti intézkedés addig, amíg a 2013/32 irányelv 46. cikke (8) bekezdésének megfelelően engedélyezik számára az érintett tagállam területén maradását.

- 55 Az előző megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2008/115 irányelvet és 2013/32 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, hogy azt a harmadik országbeli állampolgárt, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét első fokon az illetékes közigazgatási hatóság nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasította, kitoloncolása céljából őrizetbe vegyék, ha a 2013/32 irányelv 46. cikke (6) és (8) bekezdésének megfelelően jogszerűen engedélyezik számára a tagállam területén maradási jogot, amíg az e területen a nemzetközi védelem iránti kérelmét elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálásáig való maradás jogával kapcsolatos jogorvoslatát el nem bírálják.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, hogy azt a harmadik országbeli állampolgárt, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét első fokon az illetékes közigazgatási hatóság nyilvánvalóan megalapozatlanként elutasította, kitoloncolása céljából őrizetbe vegyék, ha a 2013/32 irányelv 46. cikke (6) és (8) bekezdésének megfelelően jogszerűen engedélyezik számára a tagállam területén maradási jogot, amíg az e területen a nemzetközi védelem iránti kérelmét elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálásáig való maradás jogával kapcsolatos jogorvoslatát el nem bírálják.

Aláírások